

Časopis bohoslovcov Kňazského seminára
svätého Gorazda v Nitre

GORAZD

XXXI. ročník

Vianoce 2020

Periodicita vydávania: trikrát ročne

Názov vydavateľa: GORAZD n.f.

IČO vydavateľa: IČO 35 602 449

Dátum vydania: 15. 12. 2020

Vydávajú: bohoslovci Rímskokatolíckej cyri-
lometodskej bohosloveckej fakulty Univerzity
Komenského v Bratislave

v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre

Adresa redakcie: Samova 14,
949 01 Nitra 1

E-mail: gorazdeasopis@gmail.com

Šéfredaktor: Dominik Tisovský

Zástupca šéfredaktora: Martin Lenhardt

Redakčná rada: Dominik Tisovský, Martin
Lenhardt, Lukáš Frank, Oto Dokoupil,
Michal Rudinec, Adam Murko, Branislav
Valkovič, Antonio Rádi, Dávid Kimmerling,
Dominik Brodňan, Peter Pánis

Foto a ilustrácie (pokiaľ nie je uvedené inak):
Tobiáš Dekrét, archív redakcie, unsplash.
com, pixabay.com a internet, foto na str.

15.: [http://emp-web-84.zetcom.ch/eMP/eMuseumPlus?
service=ExternalInterface&module=collection&objectI-
d=18796&viewType=detailView](http://emp-web-84.zetcom.ch/eMP/eMuseumPlus?service=ExternalInterface&module=collection&objectId=18796&viewType=detailView)

Grafická úprava: Oto Dokoupil, Michal
Rudinec

Sadzba: Oto Dokoupil

Jazyková úprava: PaedDr. Marta Dukátová

Distribúcia: Lukáš Frank

Imprimatur: Mons. ThDr. Marián Chovanec,
pomocný biskup a generálny vikár;
BÚ v Nitre, 17. 3. 2004, č. 371/2004

Registrácia: EV 3270/09
ISSN: 1336-4677

Cenzor: Mons. ThLic. Marián Dragúň,
BÚ v Nitre, 23. 11. 2018, č. 1232/2018

Bankové spojenie:
SK94 6500 0000 0000 2000 8501

Tlač: Varínska tlačiareň

Titulná fotografia: istockphoto.com

Obsah

- 03/ Úvodné slovo
- 04/ Kronikárove zápisky
- 08/ Keď sa Slovo stalo Telom
- 10/ Pohár mlieka
- 11/ Sv. František Xaverský
- 12/ Včelárstvo u nás
- 14/ Traja králi vo videní bl. Anny
Kataríny Emmerichovej
- 16/ Mons. Tomáš Galis
- 20/ Propedeutikum
- 26/ Nový pán prefekt
- 30/ Akolytát, lektorát
- 31/ Na slovíčko
- 34/ Jezuliatko medzi nami
- 36/ Recept
- 37/ Súťaž
- 38/ Vtipy
- 39/ Noví diakoni
- 40/ Báseň

Úvodník

„Ktovie, čo s nami bude ďalej?“ je otázka, ktorú si v týchto neistotou zahmlených mesiacoch kladie veľa ľudí. Veru, mnoho z nás teraz prežíva najrôznejšie druhy obáv. Jedni sa trápia kvôli svojim blízkym, iní sa boja o seba. Jedni prichádzajú o prácu, iných sklúča doma žalostný stav vzťahov. Je to rôzne... Presne v čase, keď som písal tieto riadky, napríklad, pochovali mladíka, ktorý si vzal život. Ako ťažko sa teraz niektorým ľuďom žije, si neraz ani nevieme predstaviť. A pritom, ako veríme, všetci sú milovaní dobrým Bohom, naším Pánom Ježišom. Aj tí plaúci či zúfalí môžu byť blahoslavení. Veď aj pre nich prišiel Ježiš. Oni sú tí, čo potrebujú slovo útechy, povzbudenia a Ježišovej dobrej zvesti. A od koho iného im majú slová nádeje zaznieť, ak nie od tých, ktorí uverili v nášho Pána Ježiša?

Každoročne slávime Ježišove narodeniny ako človeka a zvlášť počas Vianoc si obnovujeme vieru v Ježiša Emanuela – Boha s nami. Nech je ďaleko od nás, aby sme z tejto viery boli živí iba my sami! Je milosťou i povinnosťou ohlasovať dobrú zvesť tým viac, čím viac sa šíri medzi nami beznádej, neporiadok, rozbroje, nenávisť, ľahostajnosť... Sviatkami narodenia Božieho Slova si oblažujeme naše vnútro a posilňujeme srdcia pre každý dobrý skutok. Ak sa Boh znížil k nám a stal sa jedným z nás, potom každá naša snaha o porozumenie a pomoc našim blíznym je pokračovaním jeho

božského záchraného plánu. Ale bez zrodzenia sa Ježiša v našom srdci jeho dobrú zvesť nemožno šíriť ďalej. Iba ak On je v našom vnútri, osvieti skutky tak, že prinesú betlehemskú radosť našim bratom a sestrám. Ako Ježišovi nasledovníci sme vo svete, hoci nie sme „z tohto sveta“, žijeme spolu s ostatnými v spoločnosti, ale nezdieľame natláčanú beznádej a šíriace sa zneistujúce tendencie. Hoci prikladáme ruku k dobrému dielu, predsa veríme, že aj tie najlepšie projekty budúcnosti obstoja iba vtedy, ak ich vnútorne postavíme na základe, ktorým je Ježiš. On je naša prvá a posledná nezlomná nádej.

SSDr. Blažej Štrba, PhD.,
prednášajúci v Kňazskom seminári

Kronikárove zápisky

Dominik Brodňan, 2. ročník

Bratia propedeutu po negatívnom testovaní

23. september – V Katedrále sv. Emeráma v Nitre sa konala sv. omša so slávnostným Veni Sancte na začiatku nového akademického roka 2020/2021, pri ktorej sme vzývali Ducha Svätého, aby nás posilňoval a sprevádzal svojimi darmi v našej formácii. Hlavným celebrantom bol banskobystrický biskup Mons. Marián Chovanec, s ktorým koncebrovali nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, žilinský biskup Mons. Tomáš Galis a vyučujúci našej fakulty.

1. október – V našej seminárnej kaplnke žilinský biskup Mons. Tomáš Galis udelil službu akolytátu a lektorátu našim bratom štvrtákom a piatakom. Súčasne sa v tento deň uskutočnila v Kostole sv. Ignáca v Ríme diakonská vysviacka štyroch spolubratov zo Žilinskej diecézy, ktorí s nami tri roky študovali. Sú nimi: František Daško, Andrej Krekáč, Sebastián Kavecký a Jakub Melo.

9. – 10. október – Uskutočnila sa naša prvá duchovná obnova v tomto roku pod vedením pána farára Petra Štálnika zo Zlatých Moraviec, ktorý nás povzbudil v premene zo starého človeka na človeka nového. Aj touto cestou mu patrí naša vďaka.

1. november – Slávnosť Všetkých svätých sme tento rok slávili netradične, pretože na „dušičkovú“ prázdninu sme neodišli domov do našich farností, ale z dôvodu pandémie sme zostali v seminári.

2. november – Deň Pamiatky na všetkých verných zosnulých sme začali o štvrtej hodine ráno v Katedrále sv. Emeráma na Nitrianskom hrade modlitbou posvätného čítania a následnou sv. omšou za všetkých našich zosnulých. Hlavným celebrantom sv. omše bol nitriansky biskup Mons. Viliam Judák.

2. – 8. november – Tento týždeň sme prežili v úplnej karanténe, pretože na Slovensku platili prísne epidemiologické opatrenia. Keďže sme nemohli

Druháci počas dištančnej formy štúdia

Výlet na Zobor

Udeľovanie minisérií akolytátu a lektorátu

Vydávanie stravy počas karantény

Florbalový turnaj

Stravovanie počas karantény vo svojich izbách

Slávnostné večery na slávnosť Krista Kráľa

vychádzať z budovy seminára, aj náš denný program bol upravený. Ranné chvály sme mali až o 7.15, po nich nasledovali raňajky a dopoludňajšie vyučovanie dištančnou formou.

Po obede od 14.00 hod. až do 17.00 hod. bola možnosť adorácie, kedy sme mohli zotrvať v Pánovej prítomnosti, klaňať sa mu, počúvať ho a prosiť o požehnanie pre nás a pre všetkých ľudí postihnutých pandemiou. O 17.00 hod. nasledovala modlitba posvätného ruženca za odvrátenie pandémie, eucharistické požehnanie a sv. omša. Zvlášť v tomto čase karantény sme si uvedomovali, aký veľký a vzácny dar je sv. omša, prijímanie Pána Ježiša a jeho blízkosť v Eucharistii, keď sme si boli vedomí, že mnoho ľudí túži byť prítomných na sv. omši a nemôže sa jej zúčastniť.

Po sv. omši nasledovala večera a voľný program. Večer bola možnosť spoločného športu, kedy sme sa mohli aspoň trochu rozhybať. V stredu sa uskutočnil turnaj medzi ročníkmi. Aj prostredníctvom športu sme tak mohli rozvíjať naše vzájomné bratské vzťahy. Tiež sme mali možnosť spoločne si pozrieť dobrý film.

Výnimočnosťou tohto času bolo aj naše stravovanie. Stravu nám vozili z našej seminárnej kuchyne priamo do budovy Malého seminára a s otcovskou láskou a starostlivosťou nám ju každý deň vydávali naši predstavení, ktorí svoj „podnik“ nazvali „Bistro u Gorazda“. Po vydaní jedla stravovanie prebiehalo na našich izbách. Náš karanténny týždeň bol pre nás nevšednou skúsenosťou a vďaka jeho plnohodnotnému prežitiu ostanú v nás nezabudnuteľné spomienky.

9. november – Deň, kedy uplynulo 305 rokov od založenia nášho seminára a zároveň v tomto roku slávime 30. výročie obnovenia seminára. Práve pri tejto príležitosti v tento deň vyšlo aj mimoriadne číslo nášho časopisu Gorazd.

13. – 17. november – Pod vedením pátra Jána Kušníra, SVD sme si v seminári vykonali duchovné cvičenia – exercície. Bol to čas stíšenia sa, modlitby a počúvania Božieho slova. Každodenné meditácie boli zamerané na vybrané texty Evanjelia podľa Lukáša.

23. november – Na slávnosť Krista Kráľa sme sa zúčastnili slávnostnej sv. omše a pomodlili sme sa spievané večery v nitrianskej katedrále, ktoré svojim spevom sprevádzala seminárna Schola Cantorum KSNR.

5. december – Aj do nášho seminára zavítal Sv. Mikuláš, ktorý nám priniesol sladkú odmenu za dobré správanie

počas uplynulého roka. Zábavný Mikulášsky večierok si pre nás pripravili bratia tretiaci. Zároveň sa v tento večer konali imatrikulácie bratov z propeudeického ročníka. Samotný program si pre nich pripravili bratia druháci.

8. december – Na Slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie sa uskutočnila mariánska akadémia, ktorú pripravili bratia štvrtáci. Hostom bol ThLic. Štefan Fábry, Th.D. Okrem toho počas slávnostnej sv. omše v Katedrále sv. Emeráma prijali kandidatúru bratia piatci.

18. december – Po troch mesiacoch opustíme kňazský seminár, aby sme vianočné sviatky prežili vo svojich farnostiach a v kruhu svojej rodiny.

22. december – V tento deň pán biskup Mons. Tomáš Galis oslavuje 70 rokov. Milý otec biskup, prajeme Vám veľa zdravia, pokoja, darov Ducha Svätého a ochranu Panny Márie.

Bratia speváci zo Schola Cantorum

Keď sa Slovo stalo Telom

Martin Lenhardt, 3. ročník

Skúšali ste sa už niekedy zamyslieť nad tým, čo znamená pojem „ticho“? Často počúvame tento pojem, ktorý spájame s najrôznejšími situáciami. Vieme si však predstaviť ticho počas Vianoc?

Človek poväčšine vyhľadáva ticho, keď už je preťažený, presýtený okolitým svetom či ľuďmi v ňom. Do týchto ťažkých dní, ktoré sa nás v priebehu roka dotkli, si nejeden človek bude priať aj ticho.

Môžeme nesmelo povedať, že prichádza priestor pre Boha a jeho reč. Ticho je priestor, kedy Boh hovorí k človeku. Skúsme sa pozrieť, ako to bolo na začiatku, kedy sa Slovo stalo Telom a prebývalo medzi nami.

Do rušných dní v Nazarete, naplnených prácou ľudí, ťažkosťami dní,

riešeniami rôznych problémov prichádza ako po každom dni večer, kedy sa Nazaretčania v tichej tmavej noci ukladajú k spánku. Nastáva ticho, priestor, kedy Boží anjel zvestovateľ prichádza k panne menom Mária a zvestuje jej, že ona je tá vyvolená, ktorá porodí svetu Spasiteľa. Nazdávam sa, že to nebolo ani na rušnej ulici, ani v práci, ale v tichej nočnej hodine. My sa často snažíme počuť Boží hlas na miestach, kde to nie je možné. Nuž, ani v nákupnom centre, ani na preplnenej ulici jeho hlas veľmi počuť nemôžem. Prečo? Lebo je tak tichý, že hluk našich potrieb a nesplnených prianí mu nedáva priestor, aby v nás zaznel.

Po vypočutí slov anjela bola Mária prekvapená. Myslím si, že aj my by sme boli určite prekvapení, ak by v nás Jeho

hlas prehovoril. Na to sú potrebné dve veci: čas a odvaha. Nájst si čas na tiché stretnutie s Bohom a odvahu počuť jeho hlas. Aký by bol? Čo by hovoril? Pokiaľ sa neopýtame, nevieme, ale určite by nás nenechal zarmútených. Svojím hlasom plným pokoja by neváhal použiť tie najláskavejšie slová, aby nás potešil či povzbudil tam, kde už nevládzeme...

Po zvestovaní prichádza návšteva u príbuznej Alžbety. Na prvý pohľad všedná, obyčajná návšteva rodinných príslušníkov. Nebola to len „*nejaká návšteva*“ – bola to návšteva, kedy sa stretli dvaja veľkí muži. Muži s veľkým „*J*“. V tichu a bez slov sa stretli Ježiš a Ján, ktorý bol neodmysliteľnou súčasťou vykupiteľského Božieho plánu. Nepotrebovali slová, stačilo tiché stretnutie. K neodmysliteľnej súčasťi Vianoc a k doplneniu ich atmosféry patrí aj návšteva našich príbuzných či priateľov. Dokážeme aj my prežiť takéto návštevy bez zbytočných rečí? Dokážeme sa vzájomne povzbudiť, pohovárať bez hádok či ohováraní? Naozajstné čaro Vianoc by možno aj v znamení stretnutia dvoch mužov malo určite ten najkrajší efekt naplnený pokojom v našich dušiach.

„*Uprostred tichej a tmavej noci vstaňte pastieri, Boh sa nám rodí...*“ – spievame v známej vianočnej kolede, kde sa opäť stretávame s tichom a jeho

čarom. Tichá, studená, tmavá noc bola pre Boha jedinečnou príležitosťou prísť medzi nás, darovať sa nám, priniesť ľudstvu novú nádej. To nie je len vecou histórie, ale aj súčasnosti. Ježiš reálne, pravdivo a podstatne prítomný v kúsku bieleho chleba prichádza a skláňa sa k nám každý deň a ponúka nám cestu záchranu našej duše. Obzvlášť v tomto vianočnom období človek citlivý na rôzne podnety si musí uvedomiť tento veľký Boží dar záchranu.

Pod vianočným stromčekom nájdeme množstvo krásnych darov, ktorými nás chcú naši príbuzní, priatelia potešiť a vyčariť nám úsmev na tvári či hrejivé pohladenie v našom srdci. Pod týmto stromčekom však čaká aj dar, ktorý je od Boha – dar, ktorým je malé bezbranné dieťaťko – naša SPÁSA!

Nezabúdajme na Boha ani my. Opätujme mu svoju lásku v podobe prijatia jeho lásky, ktorú nám štedro dáva. Aby všade tam, kde budeme ako kresťania prichádzať, bolo cítiť Boží pokoj, jeho lásku, ktorú tak nesmierne potrebujeme zvlášť v dnešnej dobe, kedy „*byť spolu*“ nie je také samozrejmé – čochvíľa to bude výnimočné.

Všetkým nám prajem, aby tieto sviatky Božieho darovania sa človeku boli plné pokoja, z ktorého pramení všetko ostatné!

Na to, aby sme mohli počuť Boží hlas, sú potrebné dve veci: čas a odvaha. Nájst si čas na tiché stretnutie s Bohom a odvahu počuť jeho hlas.

Pohár mlieka

Dominik Tisovský, 4. ročník

V niektorých rodinách je rozšírený krásny zvyk pridávať k svojmu prestretému štedrovečernému stolu jedno miesto navyše pre pocestného. Predstavme si tú situáciu. Celá rodina si pochutnáva na vianočných dobrotách, vládne príjemná atmosféra, keď zrazu na dvere zaklope (ne)čakaný hosť. Pocestný... Aká by bola naša reakcia?

V úlohe pocestného sa raz ocitol aj Howard Kelly, ktorého nasledujúci skutočný príbeh podáva Bruno Ferrero vo svojej knihe *Kolko stojí zázrak?* Chudobný mladík sa usiloval zarobiť si na štúdiá podomovým predajom papierových vreckoviek a iných drobností. Raz mal obrovský hlad a vo vrecku len zopár drobných. Rozhodol sa, že v najbližšom dome poprosí o niečo na jedenie. Ale keď mu prišlo otvoriť krásne zelenooké dievča, nenašiel dosť odvahy. Namiesto jedla si vypýtal len pohár vody. Dievča pochopilo, že je hladný a prinieslo mu veľký pohár plný mlieka. Chlapec sa srdečne poďakoval a opýtal sa: „Čo som dlžný?“ „Nie ste dlžný nič,“ odpovedalo dievča. „Mama hovorí, že za láskavosť sa neplatí.“ Mladík odvetil: „Ďakujem, ďakujem z celého srdca.“

Keď Howard Kelly odišiel z toho domu, cítil sa lepšie nielen telesne, ale posilnila sa aj jeho viera v Boha

a v ľudstvo. Už chcel všetko vzdať a zanechať štúdium, no toto malé gesto mu dodalo silu aj vôľu bojovať ďalej.

O mnoho rokov neskôr toto dievča, už ako dospelá žena, vážne ochorelo. Miestni lekári nevedeli, čo robiť. Poslali ju preto do veľkého mesta, kde boli špecialisti na liečbu jej zriedkavej choroby. Na lekárske konzílium pozvali aj doktora Howarda Kellyho, kapacitu vo svojom odbore. Keď začul názov mesta, z ktorého pochádzala žena, zažiarilo mu v očiach zvláštne svetlo. Okamžite bežal na oddelenie a spýtal sa na izbu, v ktorej ležala pacientka. Hneď ju spoznal – a nielen podľa zelených očí. Potom sa vrátil na konzílium rozhodnutý urobiť pre záchranu jej života všetko, čo sa len dá. Od tej chvíle väčšinu času venoval jej prípadu. Po dlhom a namáhavom boji nad chorobou zvíťazili. Profesor Kelly si vypýtal v pokladni nemocnice súhrnný účet za liečbu. Prezrel si ho a potom do rohu napísal niekoľko slov. Účet zanesli pacientke. Váhala, či ho má otvoriť, pretože si bola istá, že sa bude musieť zadlžiť na zvyšok svojho života, aby ten účet zaplatila. Napokon sa naň opatrne pozrela. Jej pozornosť upútali slová v rohu papiera. Čítala: „Uhradené v plnej výške jedným pohárom mlieka.“ Podpísaný doktor Howard Atwood Kelly.

„A kto by dal piť jednému z týchto maličkých čo len za pohár studenej vody ako učeníkovi, veru, hovorím vám, nepríde o svoju odmenu.“ (Mt 10, 42)

„Chod' a zapál' svet!“

Adam Murko, 4. ročník

Máme obdobie Vianoc, kedy si pripomíname narodenie nášho Pána Ježiša Krista v malom mestečku Betlehem. Mária porodila Ježiška a v tej chvíli sa zmenili celé dejiny. V dieťati je zaznamenaná láska Boha Otca, s akou miluje celé svoje stvorenie. Poslal svojho jedinorodeného Syna, aby sa stal človekom a svojím životom ukázal lásku, ktorá je završená obetou kríža.

Aktuálnosť sa prejavuje aj v dnešnom svete. Aj v našich srdciach sa môže narodiť náš Spasiteľ. Kvôli tomuto narodeniu mnohí ľudia zmenili svoj život a stali sa nasledovateľmi pravdy a lásky, ktorá je v Kristovi.

Takýmto nasledovateľom Ježiša Krista bol aj svätý František Xaverský, ktorý je patrónom Banskobystrickej diecézy.

V životopisnom románe *Zapál' svet od Lois de Wohl* ma zaujala jedna príhoda, s ktorou by som sa rád podelil:

Diecézny kňaz Cambo sa chcel stretnúť s Františkom. Počul, čo všetko robí v meste Goa. Rozhodol sa počkať ho vonku. No keď videl Františka, ako nesie batoh, rozhodol sa radšej kráčať za ním. Bol zvedavý, kam ho kroky zavedú. Odrazu uvidel tábor. Okolo chatrčí stáli muži a ženy, ktorí boli malomocní. František prišiel do stredu tábora, rozvinul si batoh a začal vyberať posvätné nádoby.

František s rapkáčom zvolal všetkých ľudí k sebe. Kňaz Cambo, keď zbadal, kde sa nachádza, začal sa potiť, no ostal. František začal celebrowať sv. omšu. Aj kňaz sa pridol k modlitbe, pri pozdvíhaní si kľakol, hoci sledoval túto udalosť z obďaleč. Musel bojovať so svojimi myšlienkami. A pri svätom prijímaní nastala rozhodujúca chvíľa obrátenia jeho života. Pristúpil k oltáru, hoci sa mu nohy podlamovali. Zobral chlapcovi paténu z ruky a držal ju, pokým malomocní prijímali telo Kristovo. Po omši pomohol Františkovi zabaliť veci do batohu a v tichosti spolu odišli späť k bráne. Pri rozlúčke sa Cambo priznal, že až teraz pochopil, čo značí vtelenie nášho Pána. Týmto príbehom chcem poukázať na to, akou veľkou láskou horel sv. František Xaverský k blížnym. Sv. Ignác poslal sv. Františka so slovami: „Chod' a zapál' svet.“ Sv. František Xaverský si tieto slová osvojil a všade, kde pôsobil, zapaloval Kristovo svetlo lásky, ktoré pre nás všetkých zažiarilo v betlehenských jaslách.

Včelárstvo

je populárne aj medzi nami

Adam Švec, 2. ročník

Každý z nás si počas Vianoc dopraje niečo sladké. Teplý čaj, medovníky či oplátky s medom. Pochutenie na dobrom medíku je tradíciou tohto obdobia.

Včelárstvo nie je len koníček, ale môže to byť aj objavovanie tajomstva prírody. Pozorovanie života včiel je vždy fascinujúce. Predstavme si to obrovské množstvo kvetov, ktoré musia včely opeliť, aby priniesli nektár, ktorý následne spracujú na med. Jeden pohár medu sa rovná desiatkam tisícov kvetov. Vedeli ste, že v letnom období, kedy dosahuje včelstvo najväčšiu silu, sa v ňom môže nachádzať až 60 000 včiel? Počas Vianoc včely zimujú. Majú obdobie oddychu, aby sa včelstvá mohli do ďalšej sezóny zregenerovať.

Kňazi sa kedysi popri teológii venovali mnohým širokospektrálnym záležitostiam, ako napríklad chovu včiel. Pri kňazskom seminári bola pred dvoma rokmi založená malá včelnica. Dnes tu chováme päť včelích rodín. Aj dnes niektorí prejavujú záujem o včelárne. V seminári sme malá skupina, ktorá sa učí chovať včely. Stretávame sa raz týždenne, hovoríme o základoch včelárstva a o samotnom včelárskom roku. Okrem odbornej teórie sú pozoruhodné poznatky spolubratov, ktorí majú bohaté skúsenosti so včelami.

Jeden zo seminaristov, keď bol malý, rád „včeláril“ so svojim otcom. Vraj zvykol klopať na úle a pýtať sa: „ste doma“? Naposledy dostal aj odpoveď, no bola bolestivá. Trochu si aj pobehol.

Nevyhnutná je aj prax v teréne, čiže zužitkovanie našich nadobudnutých vedomostí na včelnici.

Patrónom včelárov je svätý Ambróz, ktorého sviatok slávime 7. decembra. Čím si to zaslúžil? Mnohí hovoria, že jeho kázne boli „sladké ako med“. Verím, že aj vďaka jeho orodovaniu budeme raz tiež takými dobrými kazateľmi.

Traja králi vo videní bl. Anny Kataríny Emmerichovej

Dávid Kimmerling, 3. ročník

K vianočnému obdobiu neodmysliteľne patrí sviatok Zjavenia Pána alebo ľudovo nazývaný aj „Traja králi.“ Zaujímavý pohľad na „troch kráľov“ ponúkajú videnia augustiniánskej mnišky, bl. Anny Kataríny Emmerichovej. Tieto zjavenia sú súkromného charakteru a môžu prispieť k prehĺbeniu tajomstiev viery, avšak svojou povahou nezavazujú kresťana katolíka, aby im nutne veril.

Bl. Anna Katarína opisuje: „Traja králi pochádzali z Jóbovho rodu a prišli z Kaukazu. Z nich jeden menom Mensor mal bielu pokožku, Sair tmavú a Teokén, najstarší z nich, žltú. Zaoberali sa skúmaním hviezd a na jednom vrchu mali stupňovitú pyramídovitou vežu. Na nej sa striedali – jeden z nich tu vždy pozoroval hviezdy spolu s niekoľkými kňazmi. Výsledky svojich pozorovaní zaznamenávali a navzájom sa o nich informovali.“ Bl. Anna Katarína približuje zjavenie na nebi: „Nevideli jednu hviezdu, ale postavu tvorenú viacerými hviezdami, ktorá sa hýbala. Na mesiaci, ktorý bol v prvej štvrtine, videli peknú dúhu. Na dúhe bola Panna. Sedela na ľavej nohe a pravú nohu mala spustenú nadol a mala ju položenú na mesiaci. Pred Pannou som videla kalich, z ktorého vyšlo dieťa. Nad dieťaťom bol svetelný kotúč, z ktorého vychádzali lúče. Mala som predstavu Oltárnej sviatosti.“

Keď sa vybrali na cestu: „Každého kráľa sprevádzali štyria príbuzní alebo rodinní priatelia, takže v sprievode bolo pätnásť vysokopostavených ľudí a veľké množstvo tiav a sluhov. Hviezda, ktorá ich viedla, sa podobala okrúhlej guli. Traja králi boli veľmi obľúbení. Voči svojim sluhom a otrokom sa správali ako otcovia. Vo veľkej karaváne, ktorá putovala do Betlehema, vládla veľká pohoda.“ Po príchode do Jeruzalema a stretnutí s kráľom Herodesom mystička pokračuje opisom nájdenia novonarodeného Kráľa: „Za jaskyňou s jasličkami zosadli zo zvierat a chystali sa založiť tábor. Uprostred týchto priprav zrazu zbadali jasne svietiacu hviezdu nad jaskyňou s jasličkami. Králi sa najprv začudovali – už bola tma, nevideli nijaký dom, len kopec. Čoskoro ich ovládla veľká radosť, lebo na hviezde uvideli postavičku dieťaťa, toho istého, ktoré už na tejto hviezde videli. Tak kráčali smerom k vršku a našli vchod do jaskyne. Mensor opatrne otvoril a zočil jaskyňu zaplavenú nebeským svetlom a Pannu, ktorá sedela vzadu s dieťaťom v náručí tak, ako to videli vo svojich videniach.“

O samotnom akte poklony sa dozvedáme: „Mensor si klakol a s pohnutím hovoril o svojej radosi. Neprikrytú hlavu mal sklonenú a ruky prekrížené na hrudi. Videla som, ako Mensor

vybral z puzdra zaveseného na svojom opasku za hrst ťažkých paličiek. Mensor daroval tieto zlaté prúty preto, lebo bol plný lásky a vernosti a neúnnavne hľadal pravdu. Mensor poodišiel a pristúpil tmavý Sair so svojimi sprievodcami. S veľkou pokorou si klakol pred Pannou a dieťaťom a s dojímavými slovami položil svoj dar na stolík pred Ježiškom: pozlátané tyčinky kadidla zmiešaného s malými zrnkami zelenej ambry. Daroval kadidlo, lebo s láskou plnil vôľu Pána. Prv, než odišiel, dlhú chvíľu klačiac rozjímal. Potom prišiel Teokén, najstarší kráľ. Mal už veľa rokov a bol veľmi tučný, takže sa mu nepodarilo poklknúť si. Hlboko sa uklonil a na stolík položil zlatú nádobu s jemnou zelenou bylinou. Bola to myrha. Daroval ju, lebo bola symbolom náruživosti, nad ktorými zvíťazil. Božia Matka skromne a vďačne prijala dary. Nič nehovorila, ale jej zahalená tvár prezrádzala pohnutie a radosť. Keď sa králi rozlúčili

a vrátili sa do svojich stanov, konečne vošli do jaskyne ich sluhovia. Sluhovia sa nezdržali dlho, lebo králi sa vrátili. Oblečené mali iné plášte, ľahké a povievajúce, a priniesli so sebou kadidelnice, ktorými nábožne incenzovali dieta, svätú Pannu, Jozefa a celú jaskyňu. Potom sa hlboko uklonili a odišli. To bol zvyk ich ľudu.“

Kiežby čitateľa posolstvo sviatku Zjavenia Pána o Božom spoznaní sa a darovaní všetkým národom a ľuďom všetkých pletí i uvažovanie o týchto nábožných skutočnostiach podnietilo k hlbšiemu prežitiu a načerpaniu duchovných dobier počas Vianoc.

(Spracované podľa knihy – Život Panny Márie vo videniach bl. Anny Kataríny Emmerichovej, Trnava: Dobrá kniha, 2005)

Mons. Tomáš Galis, žilinský biskup

Miroslav Maňak, František Galis, 3. ročník

**Otec biskup Tomáš, tento rok slá-
vite významné jubileum, 70 rokov.
Chceli by sme sa Vás opýtať na pár
momentov z Vášho života. Povedzte
nám, čo bolo Vaším najväčším konič-
kom v detstve, čím ste žili ako dieťa?**

Detstvo som prežíval v Dolných Vrú-
tkach ako jeden z obyčajných chalanov.
Okrem času venovaného povinnos-
tiam v škole a doma sme veľa voľného
času trávili rôznymi spoločenskými
hrami „vonku“, na ulici, na lúkach pri

pasení domácich zvierat. Hrávali sme
futbal a bicyklovali sa, v zime sme sa
sánkovali, neskôr aj lyžovali a korču-
lovali na „kvintách“. Od prvého svätého
prijímania som ministroval vo farskom
kostole sv. Jána Krstiteľa.

**Keďže sme bohoslovci, tak by nás
zaujímalo, aký je Váš nezabudnuteľný
zážitok zo seminárnych čias ako boho-
slovca, na čo si pamätáte dodnes?**

Seminárne roky som prežíval v Bra-
tislave v prvej polovici sedemdesia-
tych rokov, počas tzv. „normalizácie“,
keď sa o nás zaujímali „eštebáci“ (Štátna
tajná bezpečnosť) a hľadali spolupra-
covníkov. Vedeli sme, že niekoľkých
spolupracovníkov mali aj medzi nami
seminaristami. Ako „Banskobystriča-
nia“ sme sa stretávali v seminári pri
meninách a narodeninách, ako aj pri
diecéznych výročiach, a tiež počas let-
ných prázdnin. Navštevovali sme sa,
vzájomne sme si pomáhali a povzbu-
dzovali sa. Nadväzovali sme kontakty
s horlivými pastoračnými kňazmi.
To nám pomáhalo aj neskôr v pasto-
racii, aby sme sa utvrdzovali vo viere,
nežili v strachu a prinášali nádej
ľuďom, ku ktorým sme boli poslaní.

**Ako sa zmenil Váš život po roku '89
a ako túto zmenu vnímate s odstupom
času?**

Z „odf“ (obyčajného dedinského
farára), pôsobiaceho na hraniciach
diecézy, som sa dostal do diecézneho
sídla ako generálny vikár a okresný
dekan-farár v meste Banská Bystrica.
Krátko na to som bol oslobodený

od úradu dekana, ale poverený služ-
bou rektora obnoveného Kňazského
seminára sv. Františka Xaverského
so sídlom na hrade v Slovenskej Lupči
a povereného výstavbou nového semi-
nára v Badíne. Počas totality sme
sa posilňovali a utvrdzovali vo viere.
Žili sme v podmienkach štátu, ktorý
síce zákonmi deklaroval „náboženskú
slobodu“, ale v realite sme boli prena-
sledovaní a diskriminovaní. Po „zama-
tovej revolúcii“ sme na nové pod-
mienky a život v nich neboli pripravení.
A tak vzájomným povzbudzovaním,
modlitbami a obetami sme sa snažili
„z núdze robiť čnosť“.

**Čo vnímate ako najväčšie skúšky
Vášho kňazského života a čo Vás možno,
naopak, príjemne prekvapilo?**

Mne osobne veľmi chýbali „vzory“
kňazov, s ktorými by som sa mohol
radiť pri postoch, do ktorých som bol
ustanovený – generálny vikár, rektor
seminára. Veľakrát to boli improvizá-
cie a dôvera v Božiu pomoc a inšpi-
ráciu. Bol som veľmi vďačný, keď som
objavil kňazov, ktorí boli ešte pred
nástupom komunizmu zodpovední za
prípravu budúcich kňazov. S ostatnými
formátormi v kňazských seminároch
na Slovensku a v Čechách sme sa stre-
távali každoročne. Veľmi ma obohaco-
vali a môj formačný obzor rozširovali
aj európske a celosvetové formačné
kurzy a konferencie predstavených
seminárov, zodpovedných za formova-
nie seminaristov.

V roku 1999 ste sa stali biskupom. Aké to pre Vás bolo, keď ste sa dozvedeli, že Vás vybrali na túto náročnú službu?

Pán nuncius ma zavolať do Bratislavy a oznámil mi, že Svätý Otec Ján Pavol II. ma vybral za pomocného biskupa do Banskobystrickej diecézy. Vtedy som si spomenul na vetu sv. Františka Saleského: „Nič nežiadať, nič neodmieťať“ a otcovi nunciovi som povedal: „Prijmam, nech sa stane Božia vôľa!“

Tento rok prežívame netradičné obdobie, kedy si vo väčšej miere dávame pozor na svoje zdravie, aby sme sa zbytočne nenakazili. Čo bolo pre Vás počas tohto obdobia príčinou radosti?

Kríza, izolácia, samota často vyvolávajú strach a konšpirácie. Preto som využíval – a stále využívam – príležitosti rôznych výročí mojich bratov v kňazskej službe, aby som im zatelefonoval, počul ich hlas, zblahoprial im, podelil sa s nimi o skúsenosti, povzbudil ich a požehnal. Nemôžeme sa izolovať, ale povzbudzovať a dvíhať jeden druhého.

Odporučte, ktoré tri knihy (okrem Bible) Vám zmenili život a nám pomôžu získať „ťah na bránu“?

Od Svetových dní mládeže v Rio de Janeiro (2013) si stále viac uvedomujem, že mám nielen povzbudzovať, ale aj prakticky uskutočňovať motto týchto SDM: „Chodte a získavajte učeníkov

Primičná svätá omša

Biskupská vysviacka

zo všetkých národov.“ V slovenčine tento verš (Mt 28, 19) máme preložený: „Chodte teda, učte všetky národy“ a v Jeruzalemskej Biblii: „Chodte teda, zo všetkých národov robte učeníkov...“. Nielen školsky učiť, ale pripravovať, získavať učeníkov. Fundamentom je nie litera zákona, ale umenie lásky tvorivej a vynaliezavej, ktorá nikdy neprestane. Je to podobné Pavlovmu: „scio, cui credidi“ a „mihi vivere, Christus est“ – viem, komu som uveril, viem, pre koho žijem; je ním Ježiš Kristus. On sa ma zmocnil, som v jeho službe, lebo on je Slovo života. Do takejto služby nás povzbudzoval aj Svätý Otec František, poukazujúc na Pannu Máriu počas generálnej audiencie 18. novembra 2020: „Mária je otvorená Božiemu hlasu, ktorý vedie jej srdce, ktorý vedie jej kroky tam, kde je potrebná jej

prítomnosť. Tichá prítomnosť matky a učeníčky. Mária je prítomná, pretože je Matka, ale je tiež prítomná, pretože je prvou učeníčkou, ktorá sa lepšie naučila Ježišovým veciam. Mária nikdy nehovorí: Podďte, ja to vyriešim. Ale hovorí: Urobte to, čo vám on povie, vždy ukazujúc prstom na Ježiša. Tento postoj je typický pre učeníka a ona je prvou učeníčkou. Modlí sa ako Matka a modlí sa ako učeníčka.“ Nehanbiť sa dávať svedectvo a pozývať druhých, aby žili s Kristom a pre Krista. Týka sa to nás všetkých, klerikov aj laikov. Ale klérus by mal začať, lebo Pán si nás vyvolil, aby sme boli s ním: „Ak ostanete v mojom slove, budete naozaj mojimi učeníkmi“ (Jn 8, 31). Preto rád odporúčam aktuálne knižné tituly do našej pastoračnej praxe:

KRÁLOVÁ Dagmar: Skús to s Bibliou – Zaex, 2019

KODET Vojtěch: Učenie – Karmelitánské nakladateľství, 2010

MALLON James: Proměna farnosti – Karmelitánské nakladateľství, 2018

P.S. Modlím sa za vás a teším sa, že sa chcete stať Ježišovými učeníkmi v tejto často rozporuplnej dobe a zo srdca rád vám všetkým žehnám.

Všetko, čo nie je večné, je z hľadiska večnosti zastaralé a všetko, čo robíte v časnosti z lásky, má trvalú hodnotu vo večnosti. Preto Vám prajeme každodenne stretávať Lásku tvárou v tvár!

Ďakujeme za rozhovor.

Propedeutikum

Dávid Kimmerling, 3. ročník

S novým formačným rokom 2020/2021 nastala v našom seminári výraznejšia zmena. Do seminára už nenastúpili ako obvykle bratia „prváci“ ale bratia „propedeuti“. Koncept propedeutického ročníka vychádza zo širších odporúčaní Kongregácie pre klerikov. Tieto predstavujú aktualizovanejší pohľad na mladého človeka dneška so svojimi špecifickými rysmi, jeho cestu povolania, nevynímajúc ani potenciálne ťažkosti, ktoré z povolania vyplývajú.

Čas najbližšieho roka bude pre našich bratov zameraný na štúdium, rozpoznanie a osobné prehlbovanie si povolania, nadobúdajúc osobný vzťah s Ježišom. Tento duchovný aspekt bude spojený aj so samostatným cyklom duchovných obnôv, ktoré bratia absolujú. Ďalšou aktivitou pre nich bude aj spoznávanie diecéz z pastoračného hľadiska - návštevou konkrétnych farností i pútnických miest.

Bratom z propedeutického ročníka prajeme veľa síl na začiatku náročnej cesty a aby si každý z nich vytvoril v seminári domov s Ježišom Kristom.

Tento článok je zároveň priestorom, kde sa nám bratia trochu predstavia.

Položili sme im tieto otázky:

- 1. Čo ťa charakterizuje? V krátkosti sa predstav.**
- 2. Ako vnímaš čas v seminári?**
- 3. Aký by mal byť podľa Teba kňaz v dnešnej dobe?**

1. Od detstva mám záľubu vo všetkom, čo súvisí so železnicou. Vo voľnom čase rád cestujem a spoznávam nové miesta, prirodzene, najradšej vlakom. Šport nie je môj najlepší kamarát, preto si radšej pozriem nejaký film či prečítam knihu.

2. Na seminári ma najviac oslovilo veľa spoločnej modlitby. Preto vnímam ten čas ako skutočne pozhnaný.

3. Myslím si, že ideálny kňaz dnešnej doby sa nijak nelíši od ideálu kňaza z minulosti. Skôr považujem za škodu, že sa dnes snažíme hľadať akési nové ideály kňazov. To, čo vždy platilo ako pravdivosť života, láska k Eucharistii či skutočná starosť o spásu jemu zverených duší, to je to, čo by nemalo kňazovi nielen v dnešných časoch chýbať.

1. Tento rok som úspešne ukončil štúdium na gymnáziu v Bytči maturitou. Medzi moje záľuby patrí čítanie kníh, počúvanie klasickej i modernej hudby, prechádzky v prírode a rekreačná cyklistika.

2. To krátke obdobie, čo sme v seminári, vnímam ako milostivý čas a nezaslúžený dar, ktorý mi Boh venoval, aby som sa mohol učiť v Jeho škole. Nedávno sme absolvovali duchovnú obnovu, pri ktorej ma zaujali prednášky o špiritualite a silentium, posvätné ticho, ktoré nám prinieslo väčší priestor pre načúvanie Božieho hlasu a rozhovor s našim Otcom.

3. Ľudský, s horiacim srdcom pre službu predovšetkým Bohu a potom ľuďom, ku ktorým je poslaný ohlasovať radostnú zvesť.

Dominik Broniš

Bánovce nad Bebravou
21 rokov

Andrej Decký

Dolný Hričov
20 rokov

Christián Kvasňovský

Nitra - Klokočina
21 rokov

1. To, čo charakterizuje sčasti moju osobnosť, je dobrosrdečnosť a snaha konať dobro. Snažím sa žiť tak, aby som prinášal radosť a pokoj všade tam, kde moja noha vkročí. K tomu mi pomáha citát jedného obľúbeného orodovníka (svätca) z neba: „*Buďte dobrí, ak môžete.*“ Medzi moje záľuby patrí rozdávanie radosti, hra na klavír a počúvanie klasickej hudby.

2. Ten čas vnímam ako požehnaný, lebo som najbližšie v prítomnosti Toho, ktorý ma volá do svojej vinice. Je to čas, ktorý nie len je, ale aj bude požehnaním pre môj život, ako aj pre životy mnohých.

3. Myslím si, že by mal poukazovať na tie hodnoty, ktoré sa vytrácajú a ktoré sa považujú za zvrátené, t.j.: láska, pokora, vernosť i česťnosť.

1. Medzi moje záľuby patrí výpočtová technika, fotografovanie a jazykoveda. Pred nástupom do seminára som študoval na Obchodnej akadémii – bilingválne anglické štúdium v Zlatých Moravciach. Počas strednej školy som pracoval 4 roky ako personálny manažér v svetoznámej sieti reštaurácií s rýchlym občerstvením.

2. Čas v seminári je pre mňa zatiaľ veľmi radostný. Najviac ma nadchol denný program, vďaka ktorému si môžem lepšie usporiadať svoj voľný čas, a zároveň mám dostatok času na modlitbu a rozjímanie nad Svätým písmom.

3. Najdôležitejšou vlastnosťou každého kňaza je podľa mňa schopnosť načúvať. Správny kňaz by mal mať dostatok pochopenia pre ľudí, ktorí ku nemu denne prichádzajú.

Dávid Makáň

Topoľčianky
20 rokov

Matúš Michalík

Žilina - Solinky
23 rokov

1. Pred nástupom do seminára som absolvoval bakalárske štúdium v odbore Letecká doprava. Počas štúdia som strávil jeden semester v Istanbule a taktiež na výskumnej stáži v Belgicku. Pôsobil som aj v evanjelizačnom projekte Godzone, ako dobrovoľník. Veľmi rád cestujem, ložím a stretávam sa s priateľmi. Nemám rád koriander, nudu a komunizmus.

2. Šesť rokov je celkom veľa, ale seminár vnímam ako miesto hojnosti, kde mi nič nechýba a môžem naplno čerpať múdrosť a upevňovať sa vo viere.

3. Kňaz v dnešnej dobe by mal byť otvorený všetkým ľuďom (nehľadiac na vek, vieru alebo postavenie) a slúžiť so stopercentným nasadením, nič menej dnes neobstojí.

1. Vo voľnom čase rád športujem (futbal), čítam knihy (duchovné) a chodím na prechádzky.

Najradšej čítam knihy od sv. Augustína, Wilhelma Hünermanna a samozrejme pápeža Františka.

2. Vďaka kolektívu seminaristov a vzťahom, ktoré budujeme navzájom, ako skvelý čas. Predovšetkým si vážim prijatie seminárnym spoločenstvom. Z celkového pohľadu na formačný program a aktivity zamerané na rozlišovanie povolania (ale aj na iné aktivity) vnímam čas v seminári ako veľmi dobrý.

3. Otvorený pre tých, ktorý potrebujú radu v náročných situáciách, úprimný k tým, čo hľadajú oporu, milosrdný pre tých, čo chcú zakúsiť Božiu dobrotu na zemi. Toto potrebuje dnešný svet.

Matúš Mikuško

Chrenovec - Brusno
21 rokov

Benjamín Rakota

Vráble
19 rokov

1. Navštevoval som Základnú školu svätého Vojtecha a po nej som úspešne ukončil SOŠ technickú v Zlatých Moravciach v jednom učebnom a v jednom maturitnom odbore. Vo voľnom čase sa venujem elektronike, seriálom, čítaniu kníh, počúvaniu klasickej, sakrálnej a pop hudby.

2. Priateľská atmosféra medzi bohoslovcami upevňuje vo mne dobrý pocit a formácia zanecháva hlboký duchovný zážitok. Výborná kuchyňa a múdrosť predstavených korunujú môj dobrý dojem.

3. Kňaz včerajška, dneška i zajtrajška by mal mať v sebe lásku k Bohu, k liturgii a k svojim farníkom. Mal by sa tiež usilovať stať sa svätým preto, že len tak môže nachádzať silu pokračovať vo svojej službe v úplnosti pre záchranu duší.

Rastislav Svitek

Žilina - mesto
26 rokov

1. Po gymnáziu som vyštudoval na Žilinskej univerzite odbor Multimediálne inžinierstvo. Popri škole som pracoval v televízii ako kameraman, strihač, správca webu a sociálnych sietí. Päť rokov sa venujem rómskej pastorácii. Pôsobím ako misijný dobrovoľník, štyri letá som strávil na Ukrajine, dva roky v Rumunsku.

2. Veľmi oceňujem prístup predstavených ku nám, ktorí sme im zverení. Oslovilo ma prijatie a bratská pomoc seminaristov z vyšších ročníkov. Myslím, že tak originálna a úprimná atmosféra prijatia zo všetkých strán je skutočne obrazom neba už tu na zemi.

3. Benedikt XVI. hovorí, že kňazstvo je životný stav. „Kňaz je vytrhnutý z pút sveta a daný Bohu, v ktorom potom musí byť k dispozícii všetkým ľuďom.“

1. Študoval som na Gymnázium Kráľovnej pokoja v Žiline, potom som takmer päť rokov pracoval. Medzi moje záľuby patrí spev, turistika, relax. Mám veľkú úctu a osobitný vzťah k Panne Márii. Mojimi obľúbenými svätcami sú najmä sv. Ján apoštol a sv. Ján Pavol II. Môjmu srdcu je najbližší citát: „Hľadaj radosť v Pánovi a dá ti, za čím túži tvoje srdce.“ (Ž 37, 4)

2. Čas v seminári je pre mňa veľmi požehnaný. Mám veľkú radosť z času stráveného s Ježišom v kaplnke. Tiež sa teším z nových priateľstiev.

3. Predovšetkým ľudský. Ľudia dnešnej doby potrebujú nájsť v kňazovi priateľa a oporu, samého Krista. Kňaz by mal ísť medzi ľudí a tráviť s nimi čas, vedieť ľudí nasmerovať a pritiahnúť k Bohu, ale nezabúdať aj na svoj duchovný život.

Andrej Taška

Predmier
24 rokov

1. Mám 2 starších súrodencov, brata a sestru. Medzi moje záľuby patrí šport, film, dobrá kniha. Keď som bol mladší, mnoho času som venoval futbalu, ktorým som sa snažil aj reprezentovať svoje rodné mesto.

2. Čo sa týka môjho času v seminári, chcel by som hlavne povedať, že som tu len veľmi krátky čas. Je veľmi príjemné sledovať, ako študenti (bohoslovci) žijú spoločne a navzájom si prejavujú veľkú ohľaduplnosť a spoločensky sa vedú uprednostniť jeden pred druhým. Veľmi ma to povzbudilo a potešilo.

3. Kňaz dnešnej doby by mal byť pokojnej povahy, vždy ochotný pomôcť a podať pomocnú ruku. Taký, ktorý by žil príkladným životom pre okolie a nikdy nepočítal zásluhy.

Lukáš Zán

Rajec
29 rokov

Tomáš Pavlík, nový prefekt v seminári

Branislav Valkovič, 6. ročník

Už niekoľko mesiacov od začiatku akademického roka je naše seminárne spoločenstvo obohatené o nového, veľmi dôležitého člena - pána prefekta. Je ním otec Tomáš Pavlík, ktorý sa svojím životným príkladom a múdrymi radami rozhodol v spolupráci s Božou milosťou podieľať na formácií budúcich svätých kňazov. Preto sme ho požiadali o rozhovor.

Odkiaľ pochádzate a koľko rokov ste kňazom?

Pochádzam z malého, no veľmi pekného mesta na Hornom Považí, z Bytče. Kňazskú vysviacku som prijal v Kostole Božieho milosrdenstva v Žiline na Hájiku v roku 2016, kedy práve prebiehal Rok Božieho milosrdenstva.

Kde ste pôsobili ako kňaz?

Ako novokňaz som bol ustanovený za kaplána vo Farnosti sv. Jozefa – Robotníka v Čadci na Kýčerke. Tam som prežil svoje prvé tri roky kaplánskej služby. Po tomto čase ma otec biskup presunul do Katedrály Najsvätejšej Trojice, do farnosti Žilina – mesto, kde som strávil jeden rok.

Máte nejaký silný zážitok z pastoraácie, s ktorým by ste sa chceli s čitateľmi podeliť?

Vo všeobecnosti, vysluhovanie sviatosti zmierenia bolo pre mňa silným zážitkom. I keď je to náročná služba, najmä v Žiline v katedrále, kde sa svedali ľudia takmer z celej diecézy, rád som sadal do spovednice. Tam som mohol vidieť, ako sa Boh konkrétnym spôsobom dotýka ľudských srdc. Rieka milosrdenstva nevyvierala vo mne, cezo mňa len pretekala, ale mal som na tomto veľkolepom diele záchrany podiel. Aspoň na chvíľku som bol vtiahnutý do životných príbehov ľudí a mohol som nahliadnuť do Božieho plánu spásy.

Ak by som to zhodnotil vo všeobecnosti, každé vysluhovanie sviatosti je veľkým zážitkom. Ak si uvedomujem,

že cezo mňa koná živý Boh, každá pozdvihnutá hostia, každá návšteva chorého, každé poliatie hlavy dieťaťa pri krste je momentom, kedy nebo zostupuje na zem a zem sa dvíha k nebesiam.

No ak mám byť veľmi konkrétny, zážitok, ktorý vo mne zanechal veľkú duchovnú stopu, bol ten, keď mi pri zaopatovaní v nemocnici skonala pani takmer v náručí. Priznám sa, že som si aj poplakal.

Ako ste prijali správu od pána biskupa, aby ste sa stali prefektom v kňazskom seminári?

Priznám sa úprimne, vôbec som nečakal túto ponuku. Jeden večer sa chcel otec biskup so mnou rozprávať a tam mi predstavil svoje pranie poslať ma do kňazského seminára. Pochopiteľne som si zobral čas na premyslenie. Počas týždňa som zažil viacero Božích impulzov, ktoré mi naznačovali toto Božie nasmerovanie. Tým najkrajším a pre mňa najsilnejším bol ten, že táto ponuka prišla v týždni modlitieb za nové duchovné povolania, ktorý bol ukončený práve Nedeľou Dobrého pastiera. Po niekoľkých dňoch som teda toto pranie pána biskupa prijal.

Čo je úlohou prefekta v kňazskom seminári?

Ja by som poslanie prefekta zhrnul do troch slovíčok – byť, poznať a viesť. Na prvom mieste „byť“ vzorom dobrého kňaza. Jeden starší kňaz, ktorého životnú múdrosť si veľmi vážim, mi povedal, aby som bol pre seminaristov

predovšetkým dobrým kňazom, ktorý ukazuje neustále na Ježiša. Potom je to dôležité slovo „poznať“. Nemôžem mať rád to, čo nepoznám, teda mojou ďalšou úlohou je byť nablízku seminaristom – poznať ich kladné i zlé stránky. Chcel by som s nimi tráviť čas, poznať ich cestu povolania, ich životy. No a napokon „viest“. Áno, prefekt musí viesť spolu s ostatnými predstavenými seminaristov ku kňazstvu a do večného života. A to sa nezaobíde bez láskavého napomínania a usmerňovania.

Ako by ste charakterizovali dobrého kňaza? Aké vlastnosti by mal mať?

Na túto otázku by sme našli veľa krásnych, múdrych a pravdivých odpovedí. Azda tou najznámejšou a zároveň aj najkrajšou je tá, ktorú vyjadril svätý arský farár: „Kňaz je láskou Kristovho srdca.“ Boh – Láska miluje človeka, aby sa človek sám stal láskou. Kňaz musí milovať Ježiša bezvýhradne – v Eucharistii, v Písme, v adorácii, v modlitbe.

Nasledovanie Krista, ako hovorí Benedikt XVI., je viac „než len súhlas s jeho programom, viac než sympatia a solidarita s nejakým človekom, ktorého považujeme za vzor“ – doslova chodiť s Bohom vždy a všade.

O kňazských vlastnostiach by sa dalo veľa rozprávať – láskavosť, milosrdenstvo, dobrota, obetavosť, ochota... Prečo teda ľudia prichádzajú za kňazom? Čo chcú u neho nájsť? Opäť si pomôžem emeritným pápežom Benediktom XVI., ktorý dáva na to jasnú odpoveď: „Veriaci očakávajú od kňazov iba jedno: aby boli odborníkmi na stretnutie človeka s Bohom.“

Ako vnímate po čase strávenom v seminári súčasných bohoslovcov a čo by ste im radi odovzdali?

Ak môžem na chvíľku porovnať svoje seminárne časy a tie súčasné, charakterizoval by som tie súčasné slovami otvorenosť, spontánnosť. Hoci som bol v seminári len nedávno, pred pár

rokmi, vidím, že seminaristi sa neboja otvorene hovoriť a diskutovať o dôležitých veciach, tak čo sa týka ich povolania, ako aj otázok aktuálneho sveta a cirkevného prostredia.

A čo by som im chcel odovzdať? Ježiša! Ak budeme robiť aj tie najúžasnejšie veci, ale nebude tam Ježiš, bude to všetko len „mlátenie suchej slamy“. Ježiš musí preniknúť všetko. Absolútne všetko – kňazstvo, vzťahy, štúdium, túžby, plány... Ježiš nech je prítomný aj v tej najmenšej a najnepatrnejšej myšlienke. Pretože veľa vecí je malých

a naoko bezvýznamných, no pritom dôležitých – slovami G. K. Chestertona – sú to ohromné maličkosti. Potvrďuje to aj Benedikt XVI, keď píše: „Všetky veci, ktoré môžu priniesť veľkú úrodu, začínajú sa na tomto svete pomaličky a v skrytosti. A Boh sám sa so svojím dielom na tomto svete prispôbil tomuto zákonu.“

Ďakujeme za rozhovor i za Váš povzbudzujúci životný príklad, ktorý nám denne odovzdávate. Nech Vás v službe prefekta vedie Duch Svätý!

Máme nových akolytov a lektorov

Peter Pánis, 2. ročník

Dňa 1. októbra 2020 otec biskup Tomáš Galis udeľoval v seminárnej kaplnke ministériá lektorátu a akolytátu.

Ministérium pochádza z lat. ministerium, ktoré znamená službu alebo úrad. Lektorát z lat. lector, čo predstavuje pojmy čitateľ alebo predčitateľ. Akolytát z lat. slova acolythus, čo predstavuje pomocníka alebo toho, ktorý nesie svetlo. Tieto služby v Cirkvi dostalo spolu 15 seminaristov a jeden laik (10 lektorov a 6 akolytov).

Skúsme sa teraz spoločne zamyslieť, čo jednotlivé úlohy v spoločenstve veriacich ľudu predstavujú... Služba lektora je veľmi vznešená a dôležitá. Vďaka nim prichádza Slovo Boha až k ľudskému srdcu! Božie slovo je ako kompas, ku ktorému sa neustále musíme vracáť, a lektor je ten, ktorý s týmto kompasom narába. Lektor potrebuje pevnú a živú vieru, pretože musí o nej svedčiť a nielen ju čítať, nakoľko ku Kristovmu hlasu pripája aj svoj hlas.

Akolytát je služba v Cirkvi udeľovaná mužom a častokrát je spätá s posvätným rádom – kňazstvom. Akolyta je rozdávatelom svätého prijímania počas svätej

omše. Mimo svätej omše môže napríklad podať sväté prijímanie chorým. Taktiež môže vyložiť Oltárnu sviatosť k verejnej úcte v neprítomnosti kňaza alebo diakona, ale nesmie ňou udeľovať požehnanie.

V úvode svätej omše otec biskup poznamenal, že si pripomíname viacero udalostí – sviatok sv. Terézie z Lisieux, 70 rokov kňazskej vysviacky J. Ch. kardinála Korca i štyroch diakonov pre Žilinskú diecézu, ktorí boli ráno vysvätení v Ríme, v Bazilike svätého Ignáca.

V homílii sa otec biskup zamyslel nad tým, že iba Ježiš Kristus pozýva i posieľa služobníkov, čím sa ujíma slova a pôsobí v samej podstate človeka. Zároveň vystihol aj podstatu ministérií slovami: „Kandidáti majú pristúpiť k posvätným rádom v plnom vedomí svojho povolania s nadšením a s ochotou slúžiť Pánovi.“

Je pravdou, že pred II. vatikánskym koncilom boli tieto ministériá pokladané za nižšie svätenia – v súčasnej dobe to tak nie je. Ale napriek tomu je to stále služba, ktorou sa približujeme k Bohu a do ľudských srdiec prinášame Krista!

Na slovíčko so Štefanom Bučkom

Branislav Valkovič, 6. ročník

Štefan Bučko patrí medzi známe osobnosti z prostredia kultúry a umenia. Už 40 rokov je súčasťou Činohry SND, je docentom na VŠMU, stvárnil mnoho postáv vo filmoch a v divadle, je recitátor a príležitostný moderátor. Keďže sa netají kresťanskou vierou, poprosili sme ho o rozhovor.

Aké máte spomienky na detstvo?

Narodil som sa v Bratislave v rodine stredoškolskej učiteľky slovenčiny a vedeckého pracovníka SAV. Naši sa brali na ten čas už v pokročilom veku. Štyria bratia. Žili sme v skromných pomeroch, v malom dvojizbovom byte, natlačení, takže o nejakom súkromí sa dalo len snívať. Obaja rodičia boli praktizujúci veriaci, čo

v tom čase a v ich povolani bolo veľmi ťažké, mali problémy, ale neuhli a viedli aj nás k praktizujúcej viere. Mama ju žila veľmi intenzívne, bola veľmi obetavá, citlivá, láskavá žena, od nej som zdedil nadšenie pre literatúru, poéziu a vôbec pre umenie. Otec bol poctivý vedec, priveľmi skromný i komplikovaný. No aj on ma vedel zapáliť pre zemepis, dejiny.

Aké povolanie bolo pre Vás v detstve príťažlivé?

Čítal som veľa a rád. V podstate v škole ma nič okrem slovenčiny, zemepisu, dejepisu a telocviku ne bavilo. Takže niečo okolo tohto. Ale hoci som bol prijatý na gymnázium, nedôveroval som si, že by som mohol intelektuálne zvládnuť školu takéhoto typu a nechcel som urobiť hanbu rodičom, a tak som sa zapísal na učňovku do Malinova. Na tej škole som sa nena učil nič z toho, čo som neskôr pre svoju profesiu potreboval, ale naučil som sa fyzicky pracovať, ctíť si prírodu, päť rokov ráno skoro vstávať, šoférovať traktor a postupne sa zbavovať svojich komplexov a zajakávania. Po učňovke som si spravil aj maturitu, dokonca zo šiestich predmetov na samé jednotky, a to ma vtedy oprávňovalo dostať sa na prestížnu vysokú školu do Ledníc na záhradnú architektúru. Ale napokon som tam nenastúpil.

Ako ste sa dostali k herectvu? Ako prijali vaši rodičia rozhodnutie stať sa hercom?

Keďže som už na učňovke potajme poškúľoval po divadle, vstúpil som v Lamači do amatérskeho súboru, ktorý vo mne prebudil odvahu prihlásiť sa na VŠMU na herectvo. Vlastnej mame som to oznámil v poslednom možnom termíne. Odhovárala ma, že je to neisté povolanie. Napokon ma predsa len vzali, ale riaditeľ záhradníckej školy to ťažko niesol kvôli tomu, že ma prijali aj do Ledníc. Keď som však na maturitnom večierku na jeho výzvu mal predviesť niečo z toho, čo ma odviedlo od záhradnej architektúry,

zarecitoval som pred celým školským auditoriom Zakliatu pannu vo Váhu a divného Janka, baladu, ktorá veľa hovorila o mojom vnútornom pociť. Fascinácia z rebelujúceho, ale zároveň nedôsledného hrdinu balady prešla cez môj prednes i na publikum a tam som prvýkrát pochopil adrenalínovú silu osobne prežitého a vysloveného slova. A vedel som, že toto už bude mojím životom.

Vieme o Vás, že píšete poéziu. Kedy ste sa jej začali venovať?

Rád slúžim svojim prednesom dobrým básnikom a do istého času som si s tým vystačil, lebo dostatočne pokrývali moje hodnoty. A potom, kdesi pred päťdesiatkou som si uvedomil, že sa potrebujem vyvrať z úplne súkromných pocitov, ktoré som už nenachádzal inde, tak som sa tie pocity pustil artikulovať sám, v prísne ohraničenej metrickej schéme, aby som zbytočne netáral, aby ma úspornosť verša zväzovala a dala prehovoriť esencii myšlienok. Až potom, keď som si na vystúpeniach overil, že verše veľmi adresne oslovujú poslucháčov, som na naliehanie manželky a s jej výdatnou pomocou vydal útlu knižku veršov, ktorá už má druhé vydanie a stále je po nej dopyt.

Čím je teda pre Vás vo všeobecnosti poézia?

Je to môj prirodzený spôsob účasti na živote. Zo všetkých mojich spôsobov umeleckých účastí ten najdôležitejší. Najviac som v nej mohol svedčiť o vlastných hodnotách, o vnútornom svete, čiže o všetkom tom, čo ma

definuje ako človeka a nie ako herca, ktorý sa skrýva za postavu. A v tom som zajedno s Kantom, ktorý stavia poéziu na najvyšší stupeň, lebo obohacuje myseľ tým, že v medziach daného pojmu uvoľňuje obrazotvornosť. Dobrá báseň je podľa neho najpovzbudzujúcejší prostriedok oživenia mysle.

Aké sú ešte vaše záľuby?

Veľa čítam, rád učím, v lete bicykel, rád debatujem s múdrymi ľuďmi a rád slúžim ako lektor vo svojej farnosti a zároveň aj posluhujem pri oltári.

Niekoľko mesiacov sme konfrontovaní s nákazou, ako sa dotkla táto situácia Vášho života?

Uvedomili sme si dostatočne, že nič

na svete nie je samozrejmé, že všetko stojí v podstate na veľmi zraniteľnom základe a že aj náš pobyt na tomto svete má značné limity. A že už nič nemusí byť ako predtým. Človek viac rozmyšľa nad zmyslom svojej existencie, chce jej dať hlbší význam. Na jar mi toto nútené odstrihnutie od profesie prišlo vhod. Získal som neplánované ale intenzívne sabatné obdobie, v ktorom som mohol dokončiť už tri roky rozrobenú dizertáciu a v auguste ju úspešne obhájiť. Takže v niečom to bolo pre mňa dobré. Čo to však urobí s celou spoločnosťou a celkovo so svetom si netrúfam odhadnúť. Sme v Božích rukách. V najlepších.

Čo by ste popriali našim čitateľom k vianočným sviatkom?

Tieto udalosti dávajú inak a aj hlbšie precítiť, čo sa to udialo pred vyše dvetisíc rokmi. Modlitba a dobré činy nás môžu viac priblížiť k tomuto Tajomstvu, v ktorom sa Slovo telom stalo a prebývalo medzi nami. Tak želim všetkým, aby z tohto vzťahu s narodeným Kristom čo najviac vnútorne profitovali. A k tomu pridávam aj text, ktorý som napísal manželke Adrienne do jej krásnej pesničky (text sa nachádza na zadnej strane časopisu).

Pán Bučko, ďakujeme Vám za zaujímavý rozhovor. Prajeme Vám veľa síl, pokoja a inšpirácie Ducha Svätého v práci i súkromnom živote!

Autori fotografií: 1. Alexander Filo, 2. Hanout Photography

Viliam Judák: Jezuliatko medzi nami

redakcia

Nitriansky biskup po dvoch úspešných publikáciách *Jezuliatko prichádza* a *Jezuliatko opäť prichádza*, ponúka ďalšiu sériu zamyslení a príbehov na potechu srdca i duše v predvianočnom čase. Prvá časť knihy s názvom Kalendárium podáva na každý deň jednu z významných postáv Svätého písma, pri ktorých nám autor ukazuje ich úzku spätosť s týmto obdobím. Druhú časť knihy tvoria krásne a dojemné vianočné príbehy, ktoré v každej rodine navodia pravú vianočnú atmosféru.

Z knihy pre vás vyberáme nasledovné myšlienky pána biskupa:

Je zvykom vkladať do našich betlehenských jasiel mnoho symbolických postáv. Nielen králi, ale aj prítomnosť chudobných a ľudí na okraji nám výrazne napovedá, že Boh sa stal človekom pre tých, ktorí najviac pociťujú potrebu jeho lásky a ktorí ho prosia, aby sa k nim priblížil. Ježiš „tichý a pokorný srdcom“ (Mt 11, 29) sa narodil v chudobe a viedol jednoduchý život, aby nás naučil spoznať všetko, čo je podstatné, a podľa toho aj konať. Betlehenské jasle nás jasne učia, že sa nemôžeme nechať oklamať bohatstvom a prchavými prísľubmi šťastia, hoci v pozadí vidíme Herodesov palác, uzavretý a hluchý k radostnej zvesti.

Pri pohľade na pastierov je fascinujúca skutočnosť, že po zvestovaní od anjelov je ich pohľad na novonarodeného Mesiáša plný úžasu a nefalšovanej

radosti, ako to uvádza evanjelista: „Poponáhľali sa a našli Máriu a Jozefa i dieťa uložené v jaslích. Keď ich videli, vyrozprávali, čo im bolo povedané o tomto dieťati. A všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali. (...) Pastieri sa potom vrátili a oslavovali a chválili Boha za všetko, čo počuli a videli, ako im bolo povedané“ (porov. Lk 2, 16 - 20).

Schopnosť žasnúť je fundamentálnou schopnosťou človeka. Nik menší ako Plátón povedal, že žasnutie je základným zážitkom všetkej filozofie. A slovom „filozofia“ z d e k a

nemal na mysli odbornú hru cudzích pojmov a komplikovaných názorov a myšlienok, ale skôr to známe úžasné vydanie sa na cestu duše, schopnosť hľadiť poza veci a vycítiť ich zmysel. My všetci to potrebujeme, aby sme zostali ľuďmi a nie nejakými zvonka riadenými číslami bez vlastnej vôle. Vo fenoméne obdivu sa závoj odhrňa a otvára sa okno. Vďaka žasnutiu narážame na niečo nové, čo nás dokáže celkom pohltiť. V žasnutí vykročíme zo zajatia všednosti, narušíme jednotvárnosť ľahostajnosti, okrídlíme krok ducha. Môžeme teda konštatovať, že jednoduchý človek, ktorý dokáže ešte žasnúť, ďaleko prebehol aj vysoko vzdelaného, ktorý sa tomuto umeniu už odučil. Len žasnúcemu sa otvárajú nové bohatstvá, len jemu sa otvárajú truhlice pokladov života.

Spisovateľka Ann Voskampová hovorí na adresu pastierov: „Pastieri uvideli anjelov, ožiarila ich Pánova sláva. A všetci ostatní stretali pastierov, počúvali novinu od zanietených pastierov s planúcimi srdcami, ktorí išli a ‚vyrozprávali to každému‘. Keď vaše srdce planie, ste horiacou zápalkou pre iné srdcia. Ak ste mašťalnými tulákmi a nepriniesli ste nič, len svoje roztrhané srdcia, a naklonili ste sa nad dieťatom v jasičkách, uvideli jeho slávu a bielu žiaru tolkej lásky, kto z vás by nevyšiel z maštale do sveta so srdcom, ktoré planie v hrudi ako žeravý uhlík. Takéto srdce by mohlo zapáliť ohňom celý svet. Kristus prišiel na svet pre vás – aby ste prišli na svet pre neho... Boh je s nami. Boh zostáva s nami... A Vianoce budú od teraz navždy.“

Slacké potešenie

300g
kryšt.
cukru

1
salko

250g
masla

250g
orechov

oblátky

Na prípravu karamelu použijeme hrniec s dvojitým dnom. Nasypeme cukor a ohrievame na najnižšej teplote. Nemiešame, kým cukor nie je rozpustený a hnedý. Vtedy začneme miešať, pridáme maslo s izbovou teplotou a ďalej miešame na najslabšom plameni, kým sa maslo nerozpustí.

Prilejeme salko a ďalej miešame. Povaríme, kým sa hmota spojí a nezačne bublať. Potom hrniec odstavíme a vmiešame posekané orechy. Týmto orechovým karamelom ponatierame oblátky a zaťažíme aspoň tromi hrubými kuchárskymi knihami, aby lepšie stuhli. Po stuhnutí nakrájame tyčinky pomocou dlhého noža, ktorý má jemné ostré zúbky.

Tajná rada od sestričiek premonštrátok z hradnej kuchyne: do karamelového krému pridáme trocha kokosu alebo pomletých orechov. Karamel potom nemá takú tendenciu tvrdnúť.

Prajeme vám, aby Vianoce symbolizovali Lásku. Lásku v mnohých podobách. Prajeme vám radosť a pokoj. Prajeme vám, aby boli Vianoce srdcom a rukami pre Lásku. A samozrejme Vám prajeme množstvo chutí pri vianočnom stole.

Kuchyňa KSNR

Súťaž: Osemsmerovka

A	H	K	R	Á	L	O	V	S	T	V	O	V	Ť	A	S	L	O
A	E	Ý	V	Š	Á	I	A	Z	I	S	O	I	S	B	A	S	A
I	R	N	K	T	E	A	L	J	L	O	K	A	O	Ž	I	M	S
R	O	E	M	S	E	S	D	A	T	O	A	N	L	U	R	P	A
O	D	V	Á	L	V	C	V	V	L	O	K	O	I	L	Á	A	Č
L	E	A	R	Z	I	O	O	E	E	A	P	Č	M	S	M	K	Ý
G	S	L	H	R	V	K	D	N	L	N	E	N	A	N	B	E	V
M	T	S	C	A	T	A	U	I	A	Ý	T	Ý	G	A	B	V	I
E	R	O	Ť	Á	V	A	C	E	Ž	I	L	C	N	R	A	O	T
L	A	H	V	O	M	H	H	E	D	L	V	H	I	O	L	L	S
I	D	A	Z	S	U	T	S	I	R	K	Á	Ý	F	D	T	Č	O
C	Í	L	I	D	N	S	V	E	T	L	O	R	I	E	A	O	L
H	C	B	O	A	S	V	Ä	T	O	S	Ť	M	K	N	Z	H	I
A	I	B	E	I	N	E	T	S	U	P	D	O	Á	I	Á	O	M
R	A	P	Š	A	G	I	Ý	G	A	U	D	E	T	E	R	B	J

ADVENT; BALTAZÁR; BLAHOŠLAVENÝ; BOHOČLOVEK; CHRÁM; CHUDOBA; DUCH SVÄTÝ; GAUDETE; GAŠPAR; GLORIA; HERODES; IZAIÁŠ; IZRAEL; JOZEF; KALICH; KOLEDA; KRISTUS; KRÁLOVSTVO; KRÁĽ ŽIDOVSKÝ; MAGNIFIKÁT; MELICHAR; MILOSTIVÝ ČAS; MILOSTĚ; MÁRIA; NARODENIE; ODPUSTENIE; OKTÁVA; OSLAVOVÄTĚ; SLUŽBA; SPÄSA; SVETLO; SVÄTOSŤ; TRADÍCIA; VIANOCE; VIANOČNÝ CHÝR; ZJAVENIE

Správne riešenie nám môžete posilať na našu adresu do 10. 2. 2021. Správna odpoveď z minulého čísla: *Gorazd*. Vyžrebovali sme týchto riešiteľov: **Anna Š. z Mníchovej Lehoty, Zita M. z Vrútok a Jozef Š. z Nitry**. Výhercom srdečne blahoželáme a posilame ceny!

Objednávka

Príspevok za tri čísla (Veľká noc '21, Leto '21, Vianoce '21) s poštovným je 3 €. S prvou zásielkou Vám pošleme aj poštovú poukážku na úhradu objednaných čísel. Pri objednávke väčšieho počtu kusov treba počítať s vyšším poštovným.

Prosím, posilajte mi z každého čísla po .....

Časopis zasielajte na adresu: .....

Meno a priezvisko: .....

Ulica: ..... Obec: .....

PSČ: ..... Podpis: .....

Objednávky posilajte poštou na adresu:

Redakcia časopisu Gorazd, Samova 14, 949 01 Nitra / gorazdcasopis@gmail.com

Upevňuj nás v radostnej svätosti

Michal Rudinec, 4. ročník

„Desatoro je zrozumiteľné, pretože sa na jeho vzniku nepodieľali žiadne skupiny expertov.“

(Charles de Gaulle)

„V manželstve pochádza scenár a réžia od muža, dialógy a zvuk od ženy.“

(Frederico Fellini)

Jeden kňaz, ktorý sa zaujímal o súčasné trendy v architektúre, chcel pre novostavbu svojho farského kostola angažovať avantgardného architekta. Keď predkladal projekt kostola na príslušnej diecéznej rade, biskup mu odpovedal: „Milý spolubrat,

poviem ti to takto: Keď ľudia vstúpia do božieho domu, mali by padnúť na kolená. Z toho, čo ste mi priniesol, by sa ale skôr posadili na zadok!“

„Manželstvo je pokus, ako si vo dvojici poradiť s problémami, do ktorých by sa človek sám nikdy nedostal.“ (Woody Allen)

„Výhoda múdrosti tkvie v tom, že sa človek môže tváriť, že je hlúpy. Opak je omnoho, omnoho ťažší.“ (Kurt Tucholsky)

HYGIENICKÉ OPATRENIA
V MESTE BETLEHEME

S radostou a s vďakou Pánovi Vám oznamujeme,
že sme dňa 1. októbra 2020 prijali
posvätný rád diakonátu
v Kostole Sant'Ignazio v Ríme.

František Daško

Horné Kočkovce

Jakub Melo

Žilina-Hájik

Sebastián Kavecký

Kamenná Poruba

Andrej Krekáč

Považská Bystrica

*Za šťastím kráčaj po špičkách
tak nech ti neuletí.
Vezmi si z neho iba trošička,
to ostatné je od detí.*

*Vezmi si z neho do dlaní,
zahrievaj teplom človečím.
Keď vietor nebo búrkou zacloní,
láska, tá všetko dosvedčí.*

*Zachovaj, dobrý Bože, detský smiech,
nech padá na ľudí zo všetkých striech.
Ten nežný vánok, tá krása krás,
prichádza na Vianoce zas.*

*Za šťastím kráčaj po špičkách,
tak, nech ti neuletí.
Vezmi si z neho len do košíčka,
ostatné nechaj pre deti.*

Štefan Bučko

Pokojné prežitie radostného obdobia narodenia Pána

*Vám prajú a vyprosujú predstavení
a bohoslovci Kňazského seminára
svätého Gorazda v Nitre!*

